

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujság

Osztalvozás

614.31

Szerző

Cím *A hamisítók.*

Hely

Idő

"1913"

Forrás:

Eesti ujság

Személy

Bp.
(Hely)1913 1/8
(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

Helyszám

A hamisítók.**— A táplálkozó Budapest. —**

Az élelmiszer hamisítása állandóan és rendszeresen folyik s a mint a főváros vegyvizsgáló intézetének az igazgatója mondotta: *a hamisítás száma emelkedő irányzatot mutat.* Mindig több lesz az olyan kereskedő és gyáros, a ki embertársai egészségének a rovására szerez jogosulatlan hasznot, a mi más szóval annyit jelent, hogy *ez a gyalázatos mesterség nem jár veszedelemmel arra, a ki üzi, csak arra, a ki megszenved: a fogyasztóra.* A törvény teljes szigorúsággal védelmezi az erdők vadjait az orvul puskázástól. Ha az arany, vagy az ezüst ötvözetébe egy paránnal több réz került a törvényben megszabott mennyiségnél, már fülön fogják az ékszerészt. Pedig a vadászó csak néhány embernek a mulatóságát, az ékszerész csak a hivalkodók örömét sodorta némi veszedelmébe.

A nyul, az őz, a fogoly és a szarvas vadászásának az idejéről pontos törvény intézkedik: *élelmiszer törvényünk azonban nicsen.* Van ugyan egy törvénycikk, a melyet 1876-ban, tehát közel negyven éve illesztettek bele a büntető kódexünkbe és van egy sereg miniszteri rendelkezés, a mely szétosztotta, rendszer nélkül került napvilágra, de mindez teljességgel meddő és értéktelen. A mi élelmiszer-törvé-

nyünk olyan, mint a tizparancsolat. A tizparancsolatban is benne van — röviden és velősen — hogy miképp viselkedjék a tisztességes ember. De azért azt, a ki csal, gyilkol, vagy paráznalkodik, mégsem büntethetni meg a tizparancsolat alapján. A magyar törvénykönyv is kijelenti, hogy romlott, ártalmas és hamisított élelmiszert nem szabad forgalomba hozni, de hogy hol kezdődik az ártalmasság és a hamisítás és hol végződik, melyik cikk-nél — az élelmiszerek sora, arról nem beszél a törvény. Annyira nem, hogy tizenhét éven át, 1903-ig azzal sem voltak tisztában az emberek és hatóságok, hogy például a fűszer hamisítását kell-e, sőt szabad-e büntetni. Akkor mondotta ki végre nagybölcsen egy miniszteri rendelet, hogy nem, kedves kereskedő urak, a fűszert sem szabad hamisítani; nem, nem szabad egészen finom ujlaki téglaport árusítani közep-finom szegedi paprika gyanánt. Nem, nem szabad az olajbogyó összezuzott magját őrölt fahéj gyanánt tenni a mérlegre és így tovább.

Most tehát az a helyzet, hogy Budapest, de az egész ország lakossága is, szemközt áll egy szervezett, mindenre kész harácsoló sereggel, a mely ellen nem tud védekezni. A közönség fegyver nélkül áll egy gyilkos csatában és csak kaphat, de nem adhat sebet. Most talán, hogy az állam a város, minden hatóság, törvény és rendelkezés a megnyomorítottak segítségére siessen és

kiüsse az élelem kufarai kezéből a mérget és elvegye tőlük a legrettenetesebb pallosjogot. Az állam azonban és a főváros, a hatóságok, a törvény és a rendelkezések nem cselekszenek semmit. A hamisítók serege, a hamisítások száma, hivatalos adatokkal bizonyíthatóan, év-év után növekszik. Minden országnak megvan a külön, tökéletes élelmiszertörvénye. Már az osztrákok is joggal dicsekedhetnek, hogy az ő egészségüket is teljes mértékben megvédi a *Codex Alimentarius Austriacus*, a táplálószerék osztrák törvénykönyve. Franciaországban csak néhány héttel ezelőtt toldották meg az élelmiszer-törvényt egész sereg új paragrafussal, mert a mi tegnap még elég volt, ma már kevés és gyöngye a kapzsi svihákok falánkságának a leküzdésére.

Nálunk azonban még most is — bágyatag fénytel és álmosan — az ezernyolcszázhetvenhatos planéta uralodik. És hogyan... Van egy országos vegyvizsgáló-intézet, az nem törődik Budapesttel. Azután van egy fővárosi vegyvizsgáló-intézet, az nem törődik az országgal. A jó urak, a kik ezt a rendszert megalkották, nyilván azt hitték, hogy a főváros is élmezsi önmagát, a vidék is. Vidéki áru, Isten istsen, hogy ide fölkerüjön. És ne adj' Isten, hogy fővárosi árut elszállítsanak a vidékre. A budapesti emberek lakjanak jól a budapesti tehének tejével, a budapesti tyukok tojásával, az

Erzsébet-téren termelt mákkal, a Városligetben szedett babbal és a Városház óriási udvarain böngészett — gombával. Kiskunmadarason pedig fogvasszanak olyan mazsolát, a mit Korfuból egyenesen odaszállítottak, Visegrádon pedig olyan rummal kortyantgassák a teát, a melyet egyenesen Jamaika szigetéről vitt el a Duna tulsó felére, a gyönyörű váromladék tövébe egy amerikai hajó. Nyilván így gondolhatták a kétkulacsos vegyvizsgálás megteremtői.

Gyönyörű helyzet, hogy ha az országos nyakoncsip egy notórius hamisítót, a városi csendes tudatlanságban szendereg tovább és megfordítva hasonlóképpen. Mintha Budapest is, az ország is, egy-egy nagy vadaskert volna, külön vadakkal, külön vadászokkal és külön kerülökkal, hajtókkal. A fővárosi vadász, habár csak egy lépésre van is tőle az országos vad, nem durranthat rája, nem azért, mert nem szabad, hanem mert ez már kívül volna a hivatalos föladatok körén, ezzel már ledobná magáról a hivatal a kurtára szabott kötőféket. És ilyenformán lehetséges, hogy a ki Budafokon, vagy Soroksáron lakik, ott lehet egyházi kurátor, sőt diszpolgár. Mig viszont itt Budapesten csak afféle ételhamisító szélhámos...